

EUROPEAN
FEDERATION OF
THE ASSOCIATIONS
OF DIETITIANS

**DIETS
DIELS**

THEMATIC NETWORK
FOR DIETETICS

EVROPSKÉ KOMPETENCE NUTRIČNÍCH TERAPEUTU/TEK A JEJICH INDIKÁTORY VÝKONU k získání kvalifikace pro výkon profese nutričního terapeuta/tky

Evropská federace společností nutričních terapeutů (EFAD)

A Standardy zlepšování vzdělávání a tréninku nutričních terapeutů v Evropě, tématická síť (DIETS)

Březen 2009

Unanimously adopted by the EFAD General Meeting, September 2009

plánovaná další úprava 2014

Education and Culture

Socrates

Rejstřík

Přehled kompetencí je uspořádán s indikátory výkonů v následujícím shledu:

	Kompetence
1.0 Všeobecn	<p>1.1 Analyzovat a posuzovat všeobecně zdraví a sociální aspekty.</p> <p>1.2 Znat a využívat základní znalosti v praxi a zejména jak být kvalifikovaná/způsobilá pro řešení problémů a rozhodování.</p> <p>1.3 Používá současné technologie, má počítačovou gramotnost, dovednosti potřebné pro vyhledávání informací a poskytování informací.</p> <p>1.4 Používat legální způsoby a etické principy při uchování informací.</p> <p>1.5 Mít základní výzkumné dovednosti včetně schopnosti kritického posouzení výsledků výzkumu a jejich zavedení do praxe.</p> <p>1.6 Schopnost sestavit a zpracovat výzkum.</p> <p>1.7 Má pracovní znalosti angličtiny, která slouží k udržování vlastních znalostí v souladu se současnými profesními znalostmi.</p> <p>1.8 Je kvalifikovaná/způsobilá zejména v interpersonální komunikaci, včetně písemné i ústní komunikace s profesionály i uživateli služeb, při práci ve skupině a mezioborové týmové spolupráci s profesionály v oblasti zdravotnictví i sociálních služeb.</p> <p>1.9 Postupuje podle národního/mezinárodního kodexu mravních zásad a etiky, oceňování individuální rozmanitost a multikulturních rozdílů díky znalosti kultur a zvyků v ostatních zemích.</p> <p>1.10 Mít kapacitu podstoupit celoživotní vzdělávání.</p> <p>1.11 Využívá postupy k posouzení kvality dietetiky.</p>
2.0 Znalosti nutričního terapeuta/ky	<p>2.1 Spojovat a začleňovat odpovídající znalosti z různých disciplin, potřebných pro činnosti nutričních terapeutů/tek, zvláště komplexní vztah mezi člověkem a prostředím (tato znalost se vztahuje k teoretickým základům profese a jejímu praktickému provozování).</p> <p>2.2 Používat znalostí nutričního terapeuta k obhájení svého postupu v debatě a diskusi, poskytováním racionálních argumentů a/nebo důkazů.</p>
3.0 Nutriční a dietologický proces a profesionální zdůvodnění	<p>3.1 Uspokojit potřeby klientů ve složitých situacích, které se vztahují ke zdraví, sociálním situacím a prostředí. Klienti mohou být jednotlivci, skupiny, organizace nebo populace</p> <p>3.2 Začlenit dietologický proces a klinickou výživu, včetně screeningu, hodnocení, identifikace potřeb, formulování cílů plánování a hodnocení výsledků tak, aby byl klientovi umožněn výběr.</p> <p>3.3 Zavádět teorie a modely, analýzy nutričních postupů a aktivit tak, aby došlo k porozumění nutričním a dietologickým procesům v souladu s potřebami klienta. (Tento postup vede k výběru nejlepší možné péče pro jednotlivce i skupiny)</p>
	Pro klinického nutričního terapeuta/ku

	<p>3.4 Vytvořit diagnózu, která se vztahuje k dietologii/léčebné či klinické výživě.</p> <p>3.5 Upravit a radit klientovi/pacientovi za použití speciálních dietologicky/nutričně modifikovaných přípravků.</p>
	<p>Pro administrativního nutričního terapeuta/ku</p>
	<p>3.6 Spojoval logické dietologické myšlení s poskytováním stravovacích služeb.</p> <p>(Obsahuje výběr a zavádění teorií a modelů, analýzu aktivit a výživy a jejich spojení pro účely poskytování nejlepší možné praxe ve stravovacích službách pro jednotlivce, skupiny a organizace.)</p>

	<p>Pro komunitní nutriční terapeuty/ky a nutriční terapeuty/ky pracující v oblasti veřejného zdraví</p> <p>3.7 Vyvinout a zavést strategie k propagaci bezpečného a zdravého výběru jídel pro jednotlivce a populační skupiny.</p>
4.0 Profesionální vztahy a partnerství	<p>4.1 Navazovat a udržovat vztah s klientem, který je základem pro praxi. Užívat způsoby orientované na klienta, zejména s respektem pro individuální rozdíly a jejich vliv na stravovací zvyklosti a životní styl a znát klientova očekávání.</p> <p>4.2 Budovat partnerství a nabízet konzultace a poradenství vztahující se k dietě a životnímu stylu.</p> <p>4.3 Rozpoznat a zvládat etické rozpory, které se objeví během profesionálního vztahu.</p>
5.0 Profesionální autonomie a zodpovědnost/spolehlivost	<p>5.1 Pracovat v praxi v souladu s národními i mezinárodními předpisy, regulacemi a etickými kodexy pro nutriční terapeuty/ky, jak je přiměřené.</p> <p>5.2 Plánovat, vykonat a zaznamenat práci efektivně během provádění a poskytování služby.</p> <p>5.3 Pracovat v rozmezí vlastních vědomostí a dovedností, a konzultovat nebo dostávat konsiliární rady od profesionálů, jak je to potřebné.</p> <p>5.4 Být proaktivní v nalézání příležitostí ke vzdělávání a zapojit se do procesu celoživotního vzdělávání a profesionálního vývoje.</p> <p>5.5 Přijmout osobní zodpovědnost za své činnosti rozhodnutí.</p>
6.0 Edukační dovednosti	<p>6.1 Učit se a učit jiné cestou akademického studia a práce nebo praktické výuky.</p>
7.0 Výzkum a vývoj v dietologii a její vědě	<p>7.1 Hodnotit výsledky výzkumu a mít schopnost začlenit výživu, dietologii, sociální vědy a výzkum vzdělávání do praxe</p> <p>7.2 Systematicky vyhledávat informace ze širokého spektra zdrojů, které se vztahují k problematice dietologie a klinické výživy.</p>
8.0 Řízení a propagace dietologie a klinické výživy	<p>8.1 Pracovat na poskytování příležitostí klientům, aby se naučili více o jídle a výživě pro udržování svého zdraví a celkové pohody.</p> <p>8.2 Ukazovat, že nutriční terapeut/ka umí určit a upřednostnit dietologické služby a klinickou výživu vztahující se k potřebám klienta.</p> <p>8.3 Vykonávat dohled nad nutričními studenty, pomocníky, asistenty, dobrovolníky a ostatními.</p>

Příloha

Mezinárodní Etický kodex a Kodex správných zásad pro dietetickou praxi.

Úvod

Evropské akademické a profesní standardy pro nutriční terapeutů (EDBS) byly přijaty Evropskou federací společností nutričních terapeutů (EFAD) v roce 2005, aby stanovily podmínky pro vyšší a další typy vzdělání v práci nutričních terapeutů v Evropě a stanovují předpokládané výsledky vzdělávání a výuky.

Tento kompetenční rámec poskytuje minimální nebo základní vědomosti, znalosti, dovednosti a kompetence nutričních terapeutů/tek pro dosažení kvalifikace v Evropě. Indikátory výkonů (IV) popisují způsoby, jimiž mohou nutriční terapeuti prokázat, že pracují na úrovni kompetencí požadovaných kvalifikací. IV jsou pouze návod. Instituce vyššího vzdělávání pracující ve spojení s kolegy/němi nutričními terapeutů/kami v praxi mohou přijmout a modifikovat IV tak, aby odpovídaly jejich potřebám.

EDBS zobrazil čtyři identifikované pozice pro většinu nutričních terapeutů/tek zaměstnaných v Evropě. Kompetence v černém textu představují ty, které by měli získat všichni/y nutriční terapeuti/ky, nezávisle na tom, kde budou provozovat praxi. Barevně označené kompetence zobrazují systematickou identifikaci rolí podle EDBS.

Obecná dietetika – černý text – základ pro všechny nutriční terapeutů pro získávání kvalifikace a pracovní činnost.

Specifické pro klinické nutriční terapeutů/ky – označeno červeným textem

Specifické pro komunitní nutriční terapeutů/ky a ty, kteří pracují v systému veřejného zdraví – označeno zeleným textem.

Specifické pro administrativní nutriční terapeutů/ky – označeno modrým textem.

Pracovní skupina pro vzdělávání a praxi (EPG) z tématických sítí DIETS používala jako referenční proces vývoje kompetencí přijatý TUNING. Tyto kompetence byly vybrány z odpovědí nutričních terapeutů/tek pracující ve 28 zemí Evropy, kompetence jsou uvedeny jak pro obecnou, tak pro specifickou dietetiku.

Některé členské státy si mohou stanovit své kompetence nebo dovednosti pro získání kvalifikace terapeutů/tek pro vstup do zaměstnání na vyšší úrovni. Tyto kompetence jsou nastaveny na minimální, na základní úroveň.

1.0 Všeobecné: Na této úrovni má být nutriční terapeut/ka schop/a: Kompetence	Indikátor výkonu
1.1 Analyzovat a posuzovat všeobecně zdraví a sociální aspekty.	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikuje a zaznamenává alespoň minimální lékařské, biochemické, sociální údaje a data o prostředí, jež jsou nutná k plánování nutriční péče. • Používá různé zdroje k získání lékařských, biochemických, ekonomických údajů a dat o prostředí a současně respektuje etické aspekty práce těmito s informacemi. • Zná použití různých screeningových nástrojů pro jednotlivce i skupiny. • Umí vybrat vhodný screeningový nástroj pro použití u konkrétního klienta.
1.2 Znat a využívat základní znalosti v praxi a zejména být kvalifikovaná/způsobilá pro řešení problémů a rozhodování.	<ul style="list-style-type: none"> • Hodnotí nové poznatky založené na důkazech podle spolehlivosti a věrohodnosti informací. • Sbírá a analyzuje relevantní informace, které se vztahují k příslušné tématice. • Zvažuje a analyzuje potenciální řešení příslušných situací. • Pro řešení situace volí nejlepší postupy. • Hodnotí úspěšnost řešení a realizuje další kroky, jsou-li třeba. Sestavuje přesné kalkulace, které se vztahují k praxi. To může zahrnovat: převody jednotek, nutriční potřeby klienta, nutriční složení stravy, receptury, příjmu živin, poměry cen stravy: náklady/prodej, příprava rozpočtu podle různých kritérií.
1.3 Používá současné technologie, má počítačovou gramotnost, dovednosti potřebné pro vyhledávání informací a poskytování informací.	<ul style="list-style-type: none"> • Zná postupy potřebné k získávání informací. • Zná způsoby získávání odpovídajících a úplných informací. <i>To může zahrnovat: rozhovory s klienty, práci s cílovou skupinou, organizaci setkání.</i> • Umí vyvolat důvěru a v rámci práce v týmu (spolupráce s ostatními profesemi) usnadnit získávání informací. • Plánuje odborné činnosti v souladu se získanými informacemi. • Dokumentuje a uchovává informace v souladu se zavedenými doporučenými postupy. • Vede přesnou, jasnou, pečlivou dokumentaci, včetně uvedení času profesionálních služeb. • Používá v praxi současné technologie. <i>To může zahrnovat: software, multimedia, webové sestavy, e-mail, stálé zprávy, předávání souborů, video konference, elektronické způsoby vyhledávání.</i>
1.4 Používat legální způsoby a etické principy při uchovávání informací.	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržuje legislativu a zavedené postupy pro uchovávání informací. <i>Může zahrnovat: informační svobodu a ochranu soukromí, osobních údajů, údajů o zdravotním stavu.</i> • Chrání důvěrnost a bezpečnost informací během jejich shromažďování, práce s nimi, uchovávání, předávání a likvidací. • Chrání integritu, spolehlivost a autenticitu záznamů.

<p>1.5 Mít základní výzkumné dovednosti včetně schopnosti kritického posouzení výsledků výzkumu a jejich zavedení do praxe.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidelně posuzuje a vyhodnocuje aktuálnost své činnosti. • Hodnotí výzkum a ostatní novinky v oboru a zařazuje je do vlastní praxe. • Posuzuje možnosti zavedení současných výsledků výzkumu založených na důkazech do praxe.
<p>1.6 Schopnost sestavit a zpracovat výzkum.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zná metody běžně užívané ve zdravotnickém výzkumu. • Používá k řešení problémů logický a systematický přístup.
<p>1.7 Má pracovní znalosti cizího jazyka, která slouží k udržování vlastních znalostí v souladu se současnými profesními znalostmi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Používá cizojazyčnou odbornou literaturu.
<p>1.8 Je kvalifikovaná-ý/způsobilá-ý zejména v interpersonální komunikaci, včetně písemné i ústní komunikace s profesionály i uživateli služeb, při práci ve skupině a mezioborové týmové spolupráci s profesionály v oblasti zdravotnictví i sociálních služeb.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vybírá pro danou situaci vhodné metody komunikace. <i>Může zahrnovat: osobní komunikaci, telefon, setkání skupiny, dopis, memorandum, e-mail.</i> • Identifikuje a označuje bariéry v komunikaci. <i>Může zahrnovat gramotnost, kulturní aspekty, nedostatek porozumění, přerušování, fyzické rozptylování, strach.</i> • Přizpůsobuje komunikační styl tak, aby byl srozumitelný jednotlivcům i skupinám. • Používá efektivní verbální komunikační dovednosti. • Píše jasně, přesně a profesionálně technicky i gramaticky dokonalým způsobem. • Vytváří edukační materiály, které jsou odpovídající schopnostem a chápání zamýšlené cílové skupiny nebo jednotlivce. • Usnadňuje oboustrannou komunikaci. • Používá techniky aktivního naslouchání. <i>Může zahrnovat: povzbuzování, objasňování, opakování/ parafrázování, reflexi, shrnutí, zhodnocení.</i> • Chápe a odpovídá na podněty non-verbální komunikace. • Zavádí principy spolupráce a vyjednávání při týmové práci. <i>Týmy mohou zahrnovat: klienty, pečovatele, agentury, ostatní profesionály, personal v širším významu.</i> • Vhodně začleňuje znalosti, schopnosti i osobní dovednosti týmových spolupracovníků do práce týmu. • Spolupracuje se členy týmu na stanovení jednotlivých cílů. • Přizpůsobuje svůj osobní přístup ke členům týmu a reaguje přiměřeně podle situace. • Pracuje s členy týmu na identifikaci a řešení konfliktů. • Přispívá k rozhodování v týmu. • Přebírá zodpovědnost za splnění předepsaných úkolů.
<p>1.9 Postupuje podle národního/mezinárodního kodexu mravních zásad a etiky, oceňuje individuální rozmanitost a multikulturní rozdíly díky znalosti kultur a zvyků v ostatních zemích.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Provozuje činnost v souladu s profesionální legislativou a pravidly. <i>Může zahrnovat: profesi zdravotníka, ochranu osoby, již je poskytována péče, ochranu zdravotnických informací, informační svobodu a ochranu soukromí.</i> • Provozuje praxi v souladu s profesionálními standardy, doporučenými postupy pro praxi a odbornými kodexy. <i>Může zahrnovat: standardy praxe, etické kodexy, pokračovací kompetenční programy.</i> • Poskytuje služby v rozsahu standardů praxe a osobních kompetencí.

	<ul style="list-style-type: none"> • Přijímá osobní zodpovědnost a je spolehlivý/á při činnosti i rozhodování.
1.10 Mít kapacitu podstoupit celoživotní vzdělávání.	<ul style="list-style-type: none"> • Uvědomuje si a hodnotí svou současnou praxi. • Hodnotí kvalitu poskytovaných služeb a vyhledává příležitosti pro její zlepšení. • Rozpoznává omezení v praktické kvalifikaci a vlastní úrovni kompetence. • Identifikuje a stanovuje si cíle profesionální kompetence. • Vytváří plány pro dosažení stanovených cílů profesionální kompetence.
1.11 Využívá postupy k posouzení kvality nutričních terapeutů.	<ul style="list-style-type: none"> • Ukazuje a realizuje zlepšení práce nutričního terapeuta za použití systému plánuj, udělej, zkontroluj a opakuj (identifikuj problém, vytvoř plán pro zlepšení, pracuj na zavedení, hodnocení, vytvoř nový plán pro zlepšení atd.)

2.0 Znalosti nutričního terapeuta/ky Na této úrovni má být nutriční terapeut/ka schopen/a:	
Kompetence (způsobilost)	Indikátor výkonu
2.1 Spojovat a začleňovat odpovídající znalosti z různých disciplín, potřebných pro činnosti nutričních terapeutů/tek, zvláště komplexní vztah mezi člověkem a prostředím (tato znalost se vztahuje k teoretickým základům profese a jejímu praktickému provozování).	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětluje teoretické předpoklady, zdůrazňuje dietologii a klinickou výživu, zejména vztahy mezi lidmi, zdravím a stravou. • Propojuje a doplňuje s odpovídající znalostí z biologických, lékařských, humánních, psychosociálních, sociálních, technologických a nutričních věd společně s teoriemi výživy a dietologie. • Analyzuje možnosti zavádění formálních teorií a důkazů z výzkumu ve vztahu k dietologii a klinické výživě v kontextu měnící se společnosti.
2.2 Použít znalostí nutričního terapeuta k obhájení použitého postupu v debatě a diskusi, poskytováním racionálních argumentů a/nebo důkazů.	<ul style="list-style-type: none"> • Ovlivňuje ostatní ke společnému racionálnímu a kvalifikovanému debatování, které se vztahuje k lidské výživě a dietetice.

3.0 Nutriční a dietologický proces a profesionální zdůvodnění

Na této úrovni by měl/a nutriční terapeuta/ka být schopen/a:

Kompetence	Indikátor výkonu
<p>3.1 Uspokojit potřeby klientů ve složitých situacích, které se vztahují ke zdraví, sociálním situacím a prostředí. Klienti mohou být jednotlivci, skupiny, organizace nebo populace.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Volí vhodné metody pro hodnocení příjmu stravy a živin, důležité pro řešení klientových problémů nebo potřeb.• Rozeznává kulturní a náboženské vlivy na výběr potravin a jídel.• Usuzuje, jaký je případný dopad sociálních faktorů a faktorů prostředí na nutriční management.• Zahrnuje hodnocená data, aby bylo možno stanovit priority pro nutriční plánování včetně příslušných změn životního stylu.• Umí změnit způsob komunikace, aby uspokojil/a potřeby klientů/cílové skupiny/posluchačů.• Vytváří prostředí, které navozuje efektivní poradenství. Dovolí klientovi/ pečovateli/ rodině přispět a ožejmit obavy a identifikovat překážky pro dodržování doporučení a pro ochotu ke změnám.• Vyjednává cíle a strategie, které jsou zaměřené na klienta.• Poskytuje informace a odpovídá klientovi tak, aby rozptýlil/a jeho obavy.• Hodnotí proces poradenství a výsledky poradenských sezení.• Aplikuje do praxe znalosti nutričních nároků, jak se objevují v průběhu celoživotního cyklu.
<p>3.2 Začlenit dietologický proces a klinickou výživu, včetně screeningu, hodnocení, identifikace potřeb, formulování cílů, plánování a hodnocení výsledků tak, aby byl klientovi umožněn výběr.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Definuje nutriční problémy/diagnózy jako předstupeň k plánování.• Vybírá vhodné screeningové nástroje pro použití pro konkrétního pacienta, typ pacientů nebo skupinu.• Vybírá a používá vhodné dietologické metodologie k sběru informací o retrospektivním, současném a prospektivním příjmu stravy a živin.• Je schopen/a odhadnout příjem živin za použití nutričních tabulek složení jídel a počítačového softwaru k porovnání s doporučenými denními dávkami (RDA) nebo odhadovanými požadavky (nároky).• Umí kvalitativně zhodnotit dietní příjem porovnáním příjmu stravy se systémem jídelního průvodce, jako jsou národní doporučené postupy, výživová pyramida nebo model talíře.• Zvažuje komorbidity při vyvíjení plánu nutriční péče.• Vytváří plán, v němž zohledňuje krátkodobé a dlouhodobé cíle nutričního režimu, řídí se podle diagnózy a systému monitorování a přehledů.• Vytváří jídelní plány a režimy stravování, které jsou v těsném spojení s individuálními nutričními a dietetickými cíli, v rámci nemocničního stravování a/nebo domácího prostředí či komunitních zařízení.• Podává nutriční nebo dietní rady podle současně akceptovaných standardů, vědeckých poznatků a doporučených postupů a podává informace odpovídající klientovým znalostem a kulturním zvyklostem.• Vede klienta k akceptování a dodržování dietní rady, přičemž používá komunikační a motivační techniky přizpůsobené klientovi.• Komunikuje tyto potřeby s vhodnou osobou nebo klientem/pacientem.• Koordinuje a upravuje aktivity nutriční péče mezi pečovateli.• Zavádí strategie hodnocení označené v plánu nutriční péče a

	<p>stanovuje časová rozmezí, v nichž mají být dosaženy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eviduje nová data během procesu péče, takže může být monitorován postup nutriční péče. • Modifikuje plán nutriční péče podle potřeby. • Sleduje výživu klienta podle potřeby. • Vede jasné a přesné záznamy všech složek procesu nutriční péče. Zahrnuje to také záznamy/vstupy do oficiální dokumentace, které mají být v souladu s místní koncepcí ve vztahu k terminologii a zkratkám. • Formuluje jednoznačné instrukce pro ostatní personál, který je se podílí na poskytování nutriční péče. • Vede statistiku, údaje o aktivitách a ostatní informace v souladu s profesionálními koncepcemi v zaměstnání. • Hodnotí klienta v dosahování plánovaných výsledků. • Hodnotí efektivitu plánu nutriční péče s ohledem na dosažení plánovaných výsledků
<p>3.3 Zavádět teorie a modely, analýzy nutričních postupů a aktivit tak, aby došlo k porozumění nutričním a dietologickým procesům v souladu s potřebami klienta. (Tento postup vede k výběru nejlepší možné péče pro jednotlivce i skupiny).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Používá profesionální a etické logické myšlení efektivně během celého nutričního a dietologického procesu a/nebo intervence. • Využívá nálezy a ostatní relevantní informace, jako jsou hodnotící údaje a předběžné závěry, které jsou profesionálně označeny jako správné a vztahují se k otázkám nutriční péče. • Eviduje závěry a výsledky jako základ pro plánování dalších nutričních postupů. • Správně interpretuje biochemické a antropometrické údaje v porovnání se standardy. • Kontroluje dostupnou dokumentaci k zjištění nutričních problémů. • Určuje realistické cíle pro nutriční péči nebo intervenci při konzultacích s klientem/pečovatelem/rodinou/skupinou a ostatními členy zdravotnického týmu podle potřeby. • Plánuje složení jídel a jídelníčky, které pokryjí potřeby strávnicka, nutriční nároky a estetické požadavky na skladbu jídel. • Aplikuje znalosti nauky o jídle a základy technologie a přípravy jídel do praxe. • Aplikuje znalosti standardů kvalitního stravování a bezpečnosti přípravy jídel do praxe. • Zjišťuje způsoby, jimiž mohou být nutriční cíle dosaženy, s ohledem na jejich ovlivnění nemocí. • Vybírá nejlepší strategii podle následujících kritérií: vhodnost, efektivnost a prospěšnost pro jednotlivce, skupiny, organizace či populace.
Pro klinické nutriční terapeuty/ky	
<p>3.4 Vytvořit diagnózu, která se vztahuje k dietologii/léčebné či klinické výživě.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vytváří nutriční diagnózu na základě analýzy a interpretace shromážděných klinických údajů. • Vykonává dohled nad nutričním hodnocením jednotlivých pacientů/klientů • Využívá své odborné znalosti v doporučení nutriční péče.
<p>3.5 Upravit nutriční režim a radit klientovi/pacientovi za použití speciálních dietologicky/ nutričně modifikovaných přípravků.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Účastní se určování vhodného přípravku enterální výživy a cesty jejího podávání klientům. <i>Může zahrnovat: způsoby podávání perorální, enterální, parenterální.</i> • Účastní se péče o pacienty/klienty, kteří vyžadují pomůcky k přijímání stravy, například speciální vidličky a lžice. • Dohlíží na tvorbu a zavádění nutričních plánů od hospitalizovaného pacienta až po domácí prostředí. • Probírá s klientem možné metody dietologické léčby (léčebné,

	<p>klinické výživy) a její důsledky.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stanovuje nutriční cíle společně s klientem a podle domluvy s ním. • Hodnotí léčení společně s klientem, hodnotí svou efektivitu a zpracovává zprávu se závěry. • Zapisuje klientovy údaje do chorobopisu (dokumentace) a vede zodpovědně potřebnou dokumentaci. • Vytváří protokoly/doporučené postupy léčby nutričních problémů, používaje/jíc formáty založené na důkazech, za účelem zlepšení nutriční a dietologické péče.
--	---

Pro komunitní nutriční terapeuty/ky a nutriční terapeuty/ky pracující v oblasti veřejného zdraví

<p>3.6 Vyvinout a zavést jednoduché strategie k propagaci bezpečného a zdravého výběru potravin pro jednotlivce a populační skupiny.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí legislativě, regulacím, standardům a doporučeným postupům týkajících se stravování a výživy, a ví, jak je v praxi použít. • Demonstruje znalost jídel, i podle kultur a náboženství, stravovací zvyklosti i trendy výživy v populacích. • Komunikuje s ostatními úlohu, praktické uplatnění a oblasti expertízy nutričních terapeutů/tek. • Chápe, jak veřejné zdraví a zdravotnické systémy poskytují zdravotní služby komunitám a populaci. • Identifikuje individuální, veřejné/soukromé organizační i vládní úkoly a zodpovědnost ve veřejném zdraví a zdravotnických systémech. • Ukazuje, jak jsou znalosti o bezpečnosti stravy zaváděny do komunitních a populačních zdravotnických služeb. <i>Může zahrnovat: možnosti obhájení, prvky sociální spravedlnosti.</i> • Umí použít principy věd o chování, sociálních věd, biostatistiky, epidemiologie a veřejného zdraví závislého na životním prostředí pro vývoj komunitních a populačních zdravotnických služeb. • Ukazuje, jak propagovat nutriční zdraví a prevenci nemocí v komunitě. • Umí se podílet na vývoji pravidel pro stravu a výživu a na hodnocení, založeném na potřebách, které vedou ke zdraví komunity i populace. • Rozumí tomu, jak může vývoj procesů a pravidel ovlivnit stravu, bezpečnost jídla a výživy v komunitách i populacích. • Ví, jak spolupracovat s partnery v komunitě a s klíčovými osobami v propagaci komunitního a populačního zdraví. • Ví, jak vyvíjet a zavádět strategie pro prevenci nemocí a management chorob. • Konzultuje a poskytuje nutriční informace v komunitě. <i>Může zahrnovat: jednotlivce, skupiny, školy, agentury, pracovníky mimo dosah (v terénu), společnosti/firmy, pracovní místa.</i> • Identifikuje determinanty zdraví a jejich vliv na stav zdraví komunity a populace. • Umí vysvětlit, jak hodnotit nutriční zdraví a funkční stav komunit a populací. • Umí určit cíle pro komunitní stravovací a nutriční programy/služby ve spolupráci s komunitními partnery. <i>Může zahrnovat: jednotlivce, skupiny, školy, agentury, pracovníky mimo dosah (v terénu), společnosti/firmy, pracovní místa.</i> • Vyhledává vhodné zdroje pro vývoj komunitních stravovacích a nutričních programů/služeb. • Vybírá strategie k nalezení potřeb komunitních stravovacích a
--	--

	<p>nutričních programů/služeb.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dodává jednoduché nutriční programy/služby, které zajistí dosažení konkrétních potřeb komunit a populací. • Identifikuje jednotlivce a populace, které nemají přístup ke komunitním službám, a ví jaké použít strategie k zasažení těchto skupin. • Hodnotí efektivitu a doporučuje zlepšení komunitních stravovacích a nutričních programů/služeb.
<p>Pro administrativní nutriční terapeutky/ky</p>	
<p>3.7 Spojovat logické dietologické myšlení s poskytováním stravovacích služeb. (Obsahuje výběr a zavádění teorií a modelů, analýzu aktivit a výživy a jejich spojení pro účely poskytování nejlepší možné praxe ve stravovacích službách pro jednotlivce, skupiny a organizace.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Plánuje a zavádí odborné jídelníčky, které pokrývají potřeby konzumenta, nutriční nároky, estetické požadavky na jídlo, respektují vhodné zařízení, úroveň dovedností personálu a omezení rozpočtu. • Hodnotí jídelníčky podle zavedených kritérií. • Účastní se sensorického hodnocení jídel a nutričních přípravků. • Hodnotí produkty podle zavedených kritérií, zda budou přijata zákazníkem, jaký mají nutriční obsah, cenu a kvalitu. • Koordinuje nákup, přejímání, skladování a vydávání jídla, nápojů, potravin a zařízení. • Řídí výrobu produktů, které splňují zavedené standardy kvality. <i>Může zahrnovat: standardizované recepty, přípravy, výrobky pro speciální diety.</i> • Řídí distribuci stravy a služby se zajištěním kontroly správnosti, kvality a velikosti porcí. • Vyvíjí a zavádí opatření pro bezpečnost jídla a sanitační programy v souladu s vládními nařízeními. • Vyvíjí a zavádí programy pro bezpečnost práce a prevenci úrazů zaměstnanců v souladu s vládními nařízeními.

4.0 Profesionální vztahy a partnerství

Na této úrovni má být nutriční terapeut/ka schopen/a:

Kompetence	Indikátor výkonu
4.1 Navazovat a udržovat vztah s klientem, který je základem pro praxi. Užívat způsoby orientované na klienta, zejména s respektem pro individuální rozdíly a jejich vliv na stravovací zvyklosti a životní styl a znát klientova očekávání.	<ul style="list-style-type: none">• Pracuje podle principů praxe orientované na klienta, jako na ústřední článek.• Buduje vztah/partnerství jako základ pro dietologickou intervenci.• Užívá řadu různých hodnotících strategií, individualizovaných na potřeby klienta. <i>Klienty mohou být: pacienti, obyvatelé zařízení, pečovatelé a ti, kteří žádají rady v prevenci nemocí (sporty, škola, pracovní prostředí atd.)</i>• Odebírá anamnézu, aby provedl/a hodnocení potřeb.• Vytvoří učební plány a podpůrné edukační materiály k zajištění učebních potřeb jednotlivců a skupin.• Přizpůsobuje obsah a styl instrukcí při edukaci tak, aby zajistil/a potřeby jednotlivců a skupin.• Bere v úvahu schopnosti a zdroje klienta, které může použít pro plán nutriční péče.• Spolupracuje s klienty/pečovateli při určování realistických nutričních cílů a řízení nutriční péče.• Uvědomuje si, že vztahy s klienty a ostatními uživateli mají být založeny na vzájemném respektu a důvěře, a je schopen/a udržovat vysoké standardy péče dokonce i v situacích, kde si obě strany osobnostně nevyhovují.• Užívá nediskriminační způsoby.
4.2 Budovat partnerství a nabízet konzultace a poradenství vztahující se k dietě a životnímu stylu.	<ul style="list-style-type: none">• Zavádí vztahy partnerské spolupráce, konzultuje a radí klientům, pečovatelům, členům týmu a ostatním klíčovým osobám, aby se zlepšila péče o pacienty nebo klienty.
4.3 Nalézat a zvládat etické rozpory, které se objeví během profesionálního vztahu.	<ul style="list-style-type: none">• Respektuje jednotlivce a jejich práva bez ohledu na rasu, náboženské vyznání, barvu kůže, pohlaví, fyzickou či duševní disabilitu, manželský stav, rodinný stav, ekonomický stav, úroveň vzdělání, věk, sexuální orientaci či původ.• Respektuje důstojnost a soukromí jednotlivců.• Získává informovaný souhlas před poskytováním služeb, jak je požadováno.• Co nejlépe poskytovat odbornou činnost jednotlivcům podle jejich potřeb.

5.0 Profesionální autonomie a zodpovědnost/spolehlivost

Na této úrovni má být nutriční terapeut/ka schopen/a:

Kompetence	Indikátor výkonu
5.1 Pracovat v praxi v souladu s národními i mezinárodními předpisy, regulacemi a etickými kodexy pro nutriční terapeuty/ky.	<ul style="list-style-type: none">• Dodržuje místní/regionální/národní/evropská pravidla a prováděcí vyhlášky, profesionální standardy a regulace zaměstnavatele.• Pracuje etickým způsobem při respektování klientů a profesionálních kodexů vytvořených pro nutriční terapeuty/ky.
5.2 Plánovat, vykonat a zaznamenat práci efektivně během provádění a poskytování služby.	<ul style="list-style-type: none">• Přizpůsobuje se neočekávaným situacím a nárazové práci, přičemž upřednostňuje pracovní výkon.• Připravuje, udržuje a kontroluje dokumentování dietologického procesu.
5.3 Pracovat v rozmezí vlastních vědomostí a dovedností, a konzultovat nebo získávat konsiliární rady od profesionálů, jak je to potřebné.	<ul style="list-style-type: none">• Uvědomuje si, kde jsou záležitosti již z dosahu jeho/její kompetence a žádá o konzultaci.• V multidisciplinárním týmu hovoří jménem klientů.• Koordinuje a integruje péči, aby byla zajištěna kvalita a kontinuita péče.
5.4 Být proaktivní v nalézání příležitostí ke vzdělávání a zapojit se do procesu celoživotního vzdělávání a profesionálního vývoje.	<ul style="list-style-type: none">• Je přístupná práci pod vedením zkušenějších, je schopna přijímat úkoly a funkce.• Zapojuje se do aktivit, kde lze získat nové poznatky, dovednosti a způsoby chování, pomocí nichž dosáhne cíle, kterým je profesionální způsobilost.• Je evidentní, že využívá nové znalosti, dovednosti a způsoby chování v praxi a ukazuje kontinuální celoživotní vzdělávání ke zlepšení vlastní dietologické praxe.• Uplatňuje nálezy založené na důkazech nebo výzkumu ke zlepšení praxe.
5.5 Přijmout osobní zodpovědnost za své činnosti a rozhodnutí.	<ul style="list-style-type: none">• Vykazuje jistotu v řízení sebe sama, uvědomnění si sám/sama sebe a znalost vlastního omezení jako nutričního terapeuta/ky.

6.0 Edukační dovednosti

Nutriční terapeut/ka na této úrovni má být schopen/a:

Kompetence

Indikátor výkonu

6.1 Učit se a učit jiné cestou akademického studia a práce nebo praktické výuky.

- Přispívá ke zlepšení kvality profese zpřístupněním svých znalostí a dovedností ostatním.
- Používá vhodné materiály a komunikační dovednosti k vyučování v kurzech pro nutriční terapeut/ky a v ostatních odpovídajících disciplínách.
- Hodnotí proces výuky s kolegy a studenty, aby bylo možno odhadnout kvalitu vzdělávání nutričních terapeutů/tek.
- Zavádí nové metody do akademického studia nebo praktické výuky ke zlepšení vzdělávání nutričních terapeutů/tek.

7.0 Výzkum a vývoj v dietologii a její vědě

Na této úrovni má být nutričníterapeut/ka schopen/a:

Kompetence	Indikátor výkonu
7.1 Hodnotit výsledky výzkumu a mít schopnost začlenit výživu, dietologii, sociální vědy a výzkum vzdělávání do praxe.	<ul style="list-style-type: none">• Interpretuje, analyzuje, spojuje a kriticky pohlíží na výsledky výzkumu.• Rozumí, vybírá a obhájí uspořádání výzkumu a vhodných metod, které jsou přiměřené pro dietologii a klinickou výživu, včetně zohlednění etických aspektů.
7.2 Systematicky vyhledávat informace ze širokého spektra zdrojů, které se vztahují k problematice dietologie a klinické výživy.	<ul style="list-style-type: none">• Ukazuje dovednosti v nezávislém vyhledávání, kritickém zkoušení a začleňování informací z vědecké literatury i ostatních zdrojů.

8.0 Řízení a propagace dietologie a klinické výživy

Na této úrovni by měl/a být nutriční terapeut/ka schopen/a:

Kompetence	Indikátor výkonu
8.1 Pracovat na poskytování příležitostí klientům, aby se naučili více o jídle a výživě pro udržování svého zdraví a celkové pohody.	<ul style="list-style-type: none">• Ukazuje, že on/a umí převzít proaktivní roli ve vývoji, zlepšení a propagaci profese nutričního/ho terapeuta/ky a profesní organizace.
8.2 Ukazovat, že terapeut/ka umí určit a upřednostnit dietologické služby a klinickou výživu vztahující se k potřebám klienta.	<ul style="list-style-type: none">• Nalézá potřeby pro změnu a požadované výsledky.• Ví, jak zhodnotit připravenost, význam a podobné záležitosti související se změnou• Umí vyvinout a zavést plány k dosažení požadovaných výsledků• Umí zhodnotit a opravit plány k dosažení požadovaných výsledků.• Ukazuje, jak určit priority pro dietologické služby a klinickou výživu.• Umí ukázat zapojení do pokračujícího procesu hodnocení a zlepšování kvality dietologických služeb (se zapojením klientů, je-li to možné) a předává výsledky odpovědným klíčovým osobám.
8.3 Vykonávat dohled nad nutričními studenty, pomocníky, asistenty, dobrovolníky a ostatními.	<ul style="list-style-type: none">• Propaguje kulturu výuky.• Přispívá ke kultuře etického chování.• Ví, jak nasměrovat a dozorovat osoby, které jsou zavzaty do poskytování služeb.• Ukazuje, jak může on nebo ona přizpůsobit styl vedení situací.• Umí identifikovat a vysvětlit, jak usnadnit řešení konfliktu.• Umí delegovat práci na ostatní v rámci jejich zaměstnání, rozsahu a úrovně kompetence.• Plánuje a vede setkání s cílem dosáhnout očekávaných výsledků.

Poděkování:

Evropská federace společností nutričních terapeutů: Evropské akademické a provozatelské standardy pro nutriční terapeuty/ky 2005

Asociace nutričních terapeutů Austrálie: Národní standardy kompetencí pro nutriční terapeuty/ky při vstupu do praxe

Výbor zdravotnických profesí: Standardy odbornosti pro nutriční terapeuty/ky 2007

Fakulty nutričních terapeutů, Britská Kolumbie: Zavedení základních kompetencí pro nutriční terapeuty/ky v praxi 2006

Americká dietologická asociace: Základní požadavky na znalosti, dovednosti a kompetence pro nutriční terapeuty/ky při vstupu do praxe

Agentura zajištění kvality vyššího vzdělávání, Velká Británie: Porovnávání zpráv pro nutriční terapeuty/ky 2001

Irský nutriční a dietologický institut: Standardy profesionálních kompetencí pro nutriční terapeuty/ky 2004